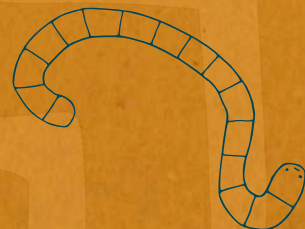
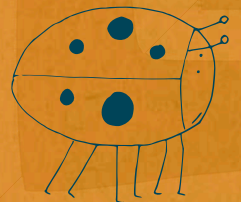
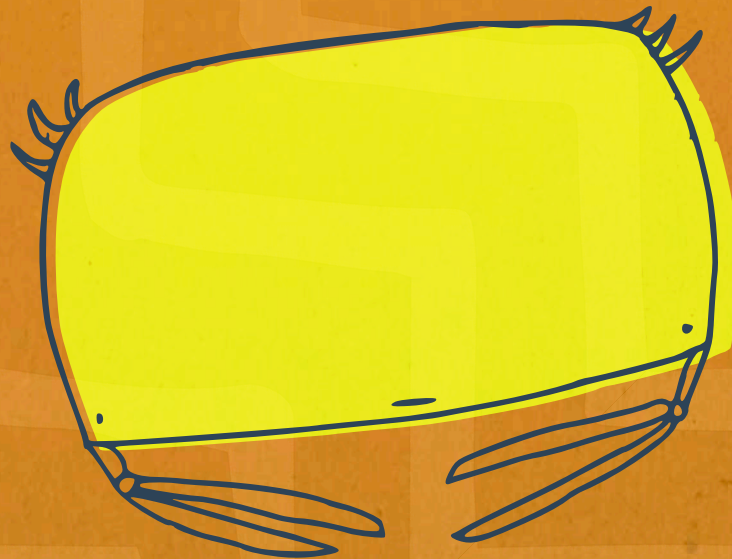
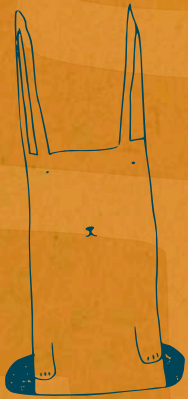

Tàfol: el semàfor

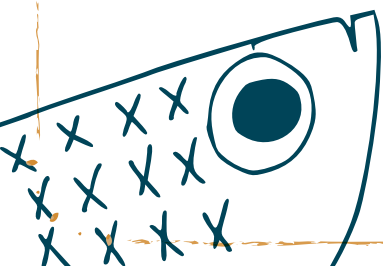
Tàfol el semàfor

Tàfol el semàfor és un personatge que se li apareix a diversos xiquets i xiquetes durant el desenvolupament de la cançó que porta el mateix títol. Amb l'ajuda de l'animació i la capacitat oral que se li dona a la lletra de la cançó, es pretén sensibilitzar els xiquets i les xiquetes sobre la importància de respectar tota la senyalització viària que cada dia ens trobem a l'hora d'anar a escola, o de fer qualsevol activitat que supose desplaçar-nos per la nostra ciutat o el nostre poble.

Així, amb l'elaboració dels diferents senyals i elements urbans que proposen les activitats, es podrà practicar amb una mena de circuit que els mateixos xiquets i xiquetes elaboraran amb aquesta proposta didàctica. A més de conèixer i familiaritzar-se amb les principals senyalitzacions, aprendran, de forma pràctica, a respectar i fer un bon ús de les diferents indicacions que es poden trobar a cada carrer o plaça.

Objectius didàctics

Identificar i incorporar al nostre dia a dia el coneixement de la senyalització viària dels nostres pobles i ciutats, per tal d'augmentar la seguretat de cada xiquet i xiqueta a l'hora de desplaçar-se pels carrers i places del lloc on viuen. A més, també s'intenta que els xiquets i xiquetes tinguin una major sensibilització sobre l'ús de la bicicleta o el respecte que els vehicles a motor han de tindre amb els vianants.

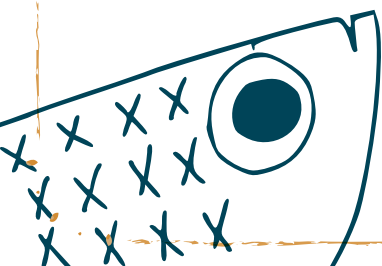

Competències bàsiques

Les tres activitats que es proposen estan directament relacionades amb diverses competències bàsiques, com ara la competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, donat que la senyalització viària també forma part de la realitat que ens envolta, tot i no ser elements naturals. Així, una bona interacció amb la senyalització ens servirà per a destacar i entendre la importància de la seguretat viària. A més, també suposa una millora en competències com el tractament de la informació a l'hora d'identificar i interpretar com toca les senyalitzacions, o en la competència de creació artística, donat que seran els mateixos xiquets i xiquetes qui elaboren els senyals i elements que després serviran per a practicar la seguretat viària.

Metodologia

La metodologia que s'usa en aquest cas és l'escolta d'una cançó per tal de sensibilitzar sobre la importància dels senyals que ens trobem cada dia en anar o tornar d'escola o a l'hora de caminar o circular per una ciutat o poble. Les activitats estan basades, inicialment, en la identificació i coneixement de cada senyal, per a després utilitzar la creativitat i l'expressió artística a l'hora de dissenyar cada element que ens servirà per a practicar al nostre propi centre i acabar incorporant la importància de la seguretat viària en el nostre dia a dia.

Activitats

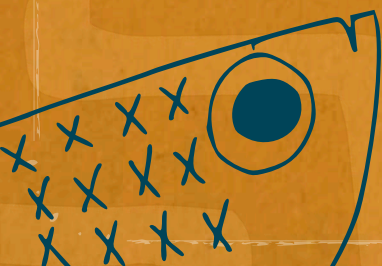

1 ● Coneix els principals senyals i colors

2 ● Pinta i retalla els principals senyals de trànsit

3 ● Crea un circuit

? ● Tasca final opcional

ACTIVITAT 1

Coneix els principals senyals i colors per a una bona seguretat viària

La primera de les activitats que es plantegen en cadascuna de les propostes d'unitat didàctica sempre té com a element vehicular la comprensió dels diferents conceptes que la cançó pretén traslladar. Així, s'usaran les imatges que s'adjunten per a la realització de l'activitat i després es podran penjar a l'aula per tal que la familiarització amb elles siga completa.

Per a l'activitat, es proposa que siga el mestre o mestra o monitor/a encarregats de fer-la qui inicialment faça una xicoteta enquesta conjunta amb l'alumnat per tal de saber quin és el grau de coneixement respecte a cadascun dels senyals. I a continuació, seran els xiquets i xiquetes qui hagen de relacionar cadascun dels senyals amb el text que els explica individualment. Així, caldrà relacionar els següents senyals:

Tàfol el semàfor

Si està de color roig, no podem passar. Si està de color verd, hem de passar i si està de color groc, ens alerta que prompte es posarà roig, així que hem d'anar amb compte, o millor, esperar.

STOP

Senyal que ens indica que ens hem d'aturar per complet i cedir el pas al vehicle o persona que arriba per un dels nostres costats.

Cediu el pas

Senyal que ens indica que hem de deixar passar el vehicle o persona que ens arriba per un costat, tot i que no cal aturar-nos per complet i només hem d'assegurar-nos que no ve ningú per a poder passar.

ACTIVITAT 1 · Tàfol el samàfor

Continueu endavant / dreta / esquerra

Senyal amb una fletxa que ens obliga a prendre la direcció que s'indica.

Prohibit el pas

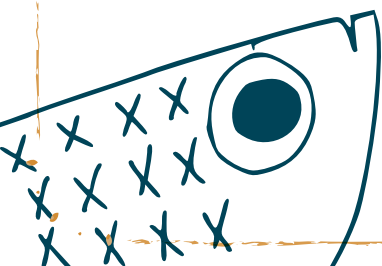
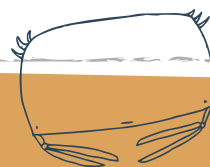
Senyal que ens avisa que no podem seguir circulant en eixa direcció.

Pas de vianants

Senyal que indica que hem d'utilitzar una determinada zona per a travessar el carrer. Veurem que sempre va acompanyada per unes ratlles blanques horitzontals pintades al mateix carrer.

Material

- Full amb els diferents senyals de trànsit (adjunt al material didàctic).
- Bolígraf o llapis per a emplenar el full amb els senyals.

ACTIVITAT 2

Pinta i retalla els principals senyals de trànsit

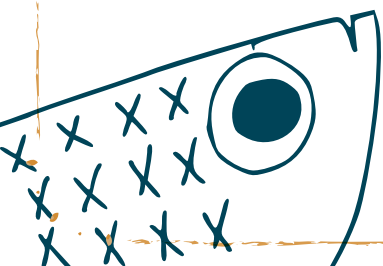
A partir de les plantilles que s'ofereixen com a material adjunt de la unitat didàctica, cal que els xiquets i xiquetes pinten, retallen i siguin fidels a cada detall de cadascun dels senyals, donat que en aquest cas s'ha de ser meticulós pel que fa al color, amplària de les lletres o forma de cada senyal per a després identificar-lo sempre que el vegen al carrer.

Es proposa que els senyals tinguin la grandària necessària per a després poder utilitzar-los dins el circuit que s'haurà d'elaborar en la tercera i darrera activitat de la unitat. Així, cal aprofitar la totalitat d'un full A4 per tal de poder retallar-los i després pintar cada zona amb el color pertinent. A més, per tal de contextualitzar l'activitat amb la cançó Tàfol el Semàfor, s'elaborarà un semàfor de la forma més senzilla possible. La proposta per a la realització del semàfor és utilitzar un full A3 on es dibuixarà un semàfor només amb les línies negres del contorn tant del mateix semàfor com dels tres cercles lluminosos. I per un altre costat, es dibuixaran i retallaran tres cercles amb els tres colors del semàfor, que s'apegaran a tres bastons. Una vegada confeccionats, s'utilitzaran al circuit amb un xiquet o xiqueta com a responsable que serà qui s'encarregue d'indicar i col·locar la figura damunt de cada cercle corresponent (roig a dalt, groc al mig i verd a baix).

A més, caldrà tindre en compte l'edat de l'alumnat per a decidir-se per la tècnica de pintura idònia que s'utilitzarà per a pintar els senyals. Així, l'alumnat d'infantil és aconsellable que utilitze llapisseres de colors dels diferents tipus que hi ha, mentre que els xiquets i xiquetes de més edat poden usar pintura de mans, ja que també els ajudarà en l'anomenada competència artística, i a més servirà per a allargar l'activitat mentre reproduïxen el senyal de la forma més fidel possible.

Com que es pretén que tots i cadascun dels senyals s'utilitzen al circuit que es confeccionarà posteriorment, els senyals a elaborar són els següents:

- 4 senyals d'STOP
- 4 senyals de CEDIU EL PAS
- 4 senyals de PROHIBIT EL PAS

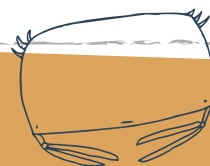

ACTIVITAT 2 · Tàfol el semàfor

- 4 senyals de PAS DE VIANANTS
- 4 senyals d'INDICACIÓ DE DIRECCIÓ
- 1 SEMÀFOR (dibuixat i retallat però sense color) amb tres cercles (verd, roig i groc) amb un bastó o peça apegada per poder subjectar-los.

Per tal de facilitar la col·locació dels senyals al circuit que seguidament construirem en l'activitat final de la unitat, caldrà retallar els senyals i apegar-los sobre un suport molt més rígid, com ara un tros de cartó o algun tipus de cartolina gruixuda. Per tant, haurem de dibuixar sobre el cartó la silueta del senyal que hagem fet, tenint en compte que la base ha de ser un centímetre o dos més gran que el senyal que hem retallat.

Material

- Plantilles amb els sis senyals proposats per a pintar i plantilla del semàfor (adjunta al material de la proposta).
- Full de l'activitat 1 per a consultar, si cal, els colors de cada senyal.
- Llapisseres o retoladors de color blau, roig i negre per a pintar els senyals.
- Tisores per a retallar els senyals quan ja estiguen pintats, el semàfor i els tres colors del mateix semàfor.
- Cartolines o suports de cartó per a enganxar els fulls amb els senyals, el semàfor i els tres cercles de colors (el mateix nombre que senyals hem dissenyat).
- Pegament per a enganxar els senyals als suports.
- OPCIONAL: Per a usar el semàfor de forma manual, tres bastonets sobre els quals cal enganxar els tres cercles de color. També es pot anar posant cada cercle sobre el semàfor amb la mà.

ACTIVITAT 3

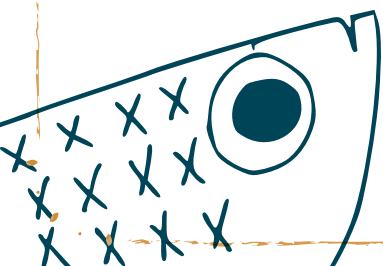
Crea un circuit al pati o a una zona exterior per a practicar amb la senyalització

L'aplicació directa de tot el que l'alumnat ha pogut anar aprenent amb l'escolta de la cançó i el treball en l'elaboració dels senyals es posarà directament en pràctica al pati de l'escola o en algun indret exterior on poder crear un circuit.

Així, si es tracta d'un pati d'escola on es pot pintar el terra, s'utilitzaran clarions o algun tipus de pintura no permanent per a dibuixar inicialment el circuit. Cal tindre en compte, que el circuit ha de tindre el major nombre d'interseccions possibles, per a així intentar utilitzar els diferents senyals que s'han elaborat per part dels xiquets i xiquetes. Així, el més interessant és dibuixar a terra tota una sèrie de «carrers» que després es veuran creuats pel mateix nombre de «vies» en perpendicular, per a així aconseguir que a cada intersecció ens trobem amb algun senyal d'STOP, algun de Cedeu el Pas o el mateix semàfor que haurem elaborat. A més, en eixes mateixes interseccions es poden dibuixar a terra els passos de vianants i col·locar el senyal just al costat.

Finalment, també haurem de col·locar els senyals de Prohibit el Pas i les d'Obligació en la Direcció. Per tal de tindre clar quines són les direccions prohibides o la obligatorietat de prendre una direcció concreta, pot ser molt aclaridor dibuixar fletxes al terra per a marcar la direcció de cadascun dels «carrers» o «vies» que hem dibuixat prèviament. Fins i tot podem decidir de dibuixar alguna «avinguda» principal dins el nostre circuit, amb dues direccions i que sempre tindrà preferència en les interseccions a l'hora de situar els senyals d'STOP o Cedeu el Pas.

Per tal de situar o col·locar els senyals al seu lloc, podem utilitzar diferents tècniques, depenent dels recursos dels quals disposem a l'aula o al centre. Així, si és vol fer de la forma més senzilla, tan sols haurem d'usar les cadires per a situar al damunt els senyals. Però si volem millorar la visibilitat i l'estètica del circuit, podem utilitzar pals, aproximadament d'un metre d'alçada per a enganxar sobre les bases de cartó dels senyals, i col·locar al terra mitjançant qualsevol tipus de base, que, com ara, poden ser diferents peces de plàstic dels jocs de construcció que tinguem a l'aula, o fins i tot utilitzant brics on directament podrem clavar els pals que subjecten els senyals.

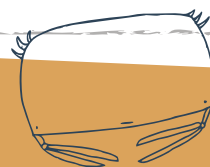

ACTIVITAT 3 · Tàfol el samàfor

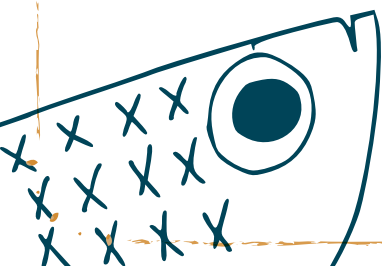
Disposeu d'un exemple sobre com dissenyar el vostre circuit particular en la documentació adjunta. Es tracta només d'una possibilitat perquè vegeu com col·locar cada senyal, però podeu fer el vostre circuit tan gran i amb tants senyals com tingueu.

OPCIONAL: Segons el nombre d'alumnes que tinguem a classe, podem fer grups i torns per tal que siguin ells i elles qui aguanten els senyals als diferents punts del circuit on es decidisca col·locar-los. Així, mentre un grup «fa de senyal», l'altre ha d'anar completant el circuit respectant cada indicació. A més, aquells i aquelles que s'encarreguen de fer de suport dels senyals, poden anar controlant i vigilant que es respecta cadascuna de les indicacions.

Material

- Espai exterior d'entre 50 i 100 metres quadrats per a confeccionar el circuit.
- Clarions per a dissenyar i pintar el circuit a terra.
- Senyals retallats en l'activitat 2 per a col·locar una vegada estiga pintat el circuit.
- Cadires o suports per a col·locar els senyals.
- Plantilla amb un exemple sobre com dissenyar i dibuixar el circuit (adjunt a la documentació de la proposta).

Tasca final opcional

Una de les possibilitats més interessants per tal de completar la unitat didàctica relacionada amb la cançó Tàfol el Semàfor és la visita al Parc d'Educació Viària per una Mobilitat Sostenible que hi ha a la ciutat de València. Situat al parc de Vivers de la ciutat. S'hi poden concertar cites per a participar en les activitats i programes especials d'educació viària a través del web d'educació de l'Ajuntament de la ciutat.

http://www.valencia.es/ayuntamiento/proyectos_educativosv4.nsf/fSolicitudProyecto?readform&lang=2&nivel=12&bdOrigen=ayuntamiento/educacion.nsf

